

VÁLASZ TORGYÁN JÓZSEF NAPIREND ELŐTTI FELSZÓLALÁSÁRA – 1991. SZEPTEMBER 23.

KÖVÉR LÁSZLÓ, DR. (FIDESZ) Köszönöm, elnök úr. Előjáróban szeretném felhívni a figyelmét egy dologra, és szeretnék javaslatot tenni: hogyha így hétfőnként megkapnánk az elmúlt hét sajtószemléjét, akkor valószínűleg megspórolható lenne az, hogy Torgyán József sajtószemléjét tartson a Háznak, és ezzel rabolja az időnket. Másfelől pedig nem szeretnék reagálni arra, amit mondott, ellenben tájékoztatni szeretném a tisztelt Házat és így elnök urat is arról, hogy Torgyán József körülbelül miről beszélt.

Az elmúlt héten nem tartózkodtam Magyarországon, hanem – mint ahogy azt az elnök úr is tudja, hiszen találkoztunk Bonnban az ő delegációjával – több mint egy hetet Németországban töltöttem, Berlinben és Bonnban is. Ennek az utazásnak a célja elsősorban a FIDESZ pártkapcsolatainak a bővítése volt, valamint, hogy mint nemzetbiztonsági bizottsági tag és elnök tapasztalatokat szerezzek azokról a törvényalkotási kísérletekről, amelyek ott a Stasi-ügyet próbálják majd rendezni, hiszen mi is hasonló feladatok előtt állunk, valamint hogy tanulmányozzam azt a rendszert, jogi és politikai rendszert, amely az ottani titkosszolgálatok irányításával és parlamenti felügyeletével kapcsolatos.

Tehát az utam elsősorban ezzel volt kapcsolatban, de sajnálatos módon az aktuális eseményekről kénytelen voltam minden olyan tárgyalópartnerrel eszmét cserélni, akivel erről egyáltalán érdemes volt szót ejteni a kompetenciája miatt – és ez az aktuális esemény a szerb-horvát konfliktus és annak Magyarországra származó következményei, illetve veszélyei voltak.

Az út során több mint húsz emberrel találkoztunk, most nem akarom őket felsorolni, csak megemlíteném Lampsdorf urat, az FDP elnökét, Sohns urat, a frakcióelnököt, Stavenhagen urat, a tárca nélküli minisztert, aki ott az információs hivatal felügyeli, valamint Schäfer államtitkár urat, aki a külügyminisztériumban tölt be fontos pozíciót.

A kinti ilyen eszmecseréken azt tapasztaltam, hogy a német politikusok meglehetősen értik és átérzik azt, ami Közép-Európában történik, részben azért, mert van egy Kelet-Németországuk, ami hasonló problémákkal küszködik, mint amelyekkel például Magyarország is vagy Lengyelország, részben pedig hagyományos történelmi kapcsolataink miatt, és nem utolsósorban meg kell említenem, hogy minden alkalommal nagy szimpátiával nyilatkoztak Magyarországról, amelynek nyilvánvalóan egyik fontos oka a kelet-német menekültekkel kapcsolatban a múltban történt magyar elbánás.

Ugyanakkor másik oldalról azt is meg kell jegyezni, hogy minden egyes találkozáson figyelmeztettek arra, hogy Európában másfajta megítélés is létezik: nem tapsol mindenki olyan lelkesen a mi európai közösségbe való integrálódási szándékunknak, és nem mindenkinek érdeke az, hogy ez minél gyorsabban lezajoljék, akár önös érdekből, akár pedig egyszerűen azért, mert kevésbé értik azt, hogy Közép-Európában mi történik, és ezeknek a politikusoknak egy jelentős része úgy fél a közép-európai nemzeti konfliktusoktól a területi viták között, mint ördög a tömjénfüsttől, ha másért nem, azért, mert említhetnék néhány országot Nyugat-Európából is, ahol ez ügyben szintén nincsen minden rendben.

Ezeknek a politikusoknak az az érdekük, vagy legalábbis egy olyan véleményt képviselnek – szemben a német megítéléssel, amely differenciáltan nyúl a közép-európai konfliktusban szembenálló felekhez, egy differenciáltabb megítélést szeretne a nyugat-európai közvélemény elé tárnai, amelynek a lényege körülbelül az, hogy ez az egész térség egy kaotikus,

kezelhetetlen, veszélyes térség, amelybe nem is szabad belenyúlni, nem szabad állást foglalni, és igazándiból a legcélszerűbb megoldás az ettől való távolságtartás, elszigetelődés lenne –, hogy foglalkozzanak ők is a maguk kis belügyeivel, amelyet Európa már, úgymond száz éve meghaladott arrafelé, és a nyugat-európai közösség is igyekezzen minél inkább elmélyíteni a saját integrációját. És miközben ezek a német politikusok erre figyelmeztettek, számtalanszor, nagyon udvarias formában, de rákérdeztek arra, hogy vajon Magyarország hogyan viszonyul saját határaihoz, hogyan viszonyul a szomszédaihoz, hogyan illeszkedik bele ebbe a viszonyulásba Torgyán Józsefnek, mint a második legnagyobb kormányzópart elnökének a nyilatkozata, egyik és másik nyilatkozata, és mi a véleményünk azokról a prágai, pozsonyi vagy bukaresti véleményekről, amelyek – csak hogy világosan lássunk – a mi véleményünk mellett szintén eljutnak Bonnba, Párizsba és Londonba. És akkor szemben azzal, amit Torgyán József itt sugallni próbált, én a hivatalos vagy nemhivatalos tárgyalópartnereim előtt igyekeztem Torgyán Józsefet megvédeni, igyekeztem ezeket a kijelentéseket a maguk helyére tenni, és igyekeztem meggyőzni arról ezeket az embereket, hogy lehetőleg a magyar külpolitika hivatalos megnyilatkozásaira figyeljenek oda.

Továbbá ezeken a tárgyalásokon, az én érzésem szerint, igyekeztem a szerb-horvát konfliktusból származó veszélyekre felhívni a figyelmet, valamint abban a magyar külpolitika hivatalos álláspontjával összhangban cselekvésre készíteni a német politikát.

Ami pedig a nyilatkozatot illeti, azt sem hivatalos, sem nemhivatalos tárgyalópartnerek előtt, hanem nemzetközi jogi értelemben is Magyarország területén, a magyar nagykövetség épületében tettem, kizárólag magyar újságírók előtt – és tettem mindezt azért, hogy felhívjam a figyelmet arra, hogy ami talán itthon már megszokott jelenségnek tűnik, azt Nyugat-Európában elég nehezen szokják meg.

Mindannyian ismerjük Torgyán József képviselőtársunk széles körű tehetségét, nem különben párját ritkító – hál 'Istennek párját ritkító – (derűtség az ellenzék soraiból) szónoki képességeit, és tudjuk nagyon jól, hogy nehezen tud ellenállni néhány száz tenyér összecsatlanó hangjának, és ezért adott pillanatban bármire képes. Ezt mi itt Magyarországon a helyén tudjuk kezelni, azonban ne várjuk el a nyugat-európai politikusoktól, hogy ugyanazzal a helyismerettel nyúljanak a magyarországi politikához, a magyarországi megnyilatkozásokhoz, mint ahogy ezt mi tesszük.

Én ezt a nyilatkozatot nem is Torgyán Józsefnek tettem igazándiból, nem neki akartam üzeni, hiszen én a magam részéről reményvesztett ember vagyok a tekintetben, hogy bármiféle módon befolyást tudjak gyakorolni az ő magatartására és gondolkodására (derűtség) de miután tisztelt kormánypárti képviselőtársaimat próbáltam ezzel mintegy rávenni arra, hogy közelebb állván hozzá, próbáljanak rámutatni arra a különbségre, amely két dolog között van: mint egy kormánypárt vezetőjének, elnökének felelősségteljes állampolgári és államférfiúi megnyilatkozása egyfelől, másfelől pedig egy kocsmában egy üveg Durbintsógor mögül nagyokat mondani.

Köszönöm. *(Nagy taps balról, derűtség.)*